

طرح برنامه تلویزیونی

چیلله گئجه سی

طراح و نویسنده : سید ابراهیم جوادخانی

مقدمه

چیلله گئجه سی (شب یلدا) بلندترین شب سال است؛ شبی که تاریکی قد می کشد و جهان در نقطه اوج سکون و انتظار می ایستد. یلدا، واژه ای سریانی به معنای «ولادت»؛ یعنی زایش نور از دل تاریک ترین لحظه.

اما در آذربایجان و اردبیل، از قدیم به این شب «چیلله» می گویند؛ مفهومی که برخلاف تصور عمومی، ریشه اش از عدد چهل نمی آید، بلکه از «کشش زه کمان» سرچشمه می گیرد. «چیلله» لحظه ای است پیش از رهایی تیر؛ جهان نفسش را حبس می کند، زمان کشیده می شود، و انرژی در نقطه ای آرام و پر قدرت جمع می شود. تاریکی تا مرز ممکن جلو می آید و درست در اوج این کشش، نور دوباره آغاز می شود.

این برنامه بر اساس این ایده طراحی شده است .

کشش، انتظار، ولادت نور

که با نگاهی به فرهنگ آذربایجان و اردبیل، ناغیل ها، موسیقی، آیین ها و شعرهایش این مفهوم را کامل می کند .

اهداف برنامه

ایجاد فضایی سرگرم‌کننده و خانوادگی
نمایش تصویری شاعرانه، آرام و اصیل از چیلله گئجه سی
احیای ناغیل‌گویی، روایت‌های شفاهی، قصه‌های بومی (تاپ _ تاپماجالار . مثلر و ...)
معرفی موسیقی آشیقی و موغام در قالبی هنری به عنوان میراث غنی فرهنگی آذربایجان
ثبت آیین‌های چیلله گئجه سی
ساختن تجربه‌ای وقارمند، نه هیجانی و شلوغ
ایجاد تمایز کیفی میان شبکه سبلان و دیگر شبکه‌ها
جلب توجه نسل جوان به میراث ناملموس
ایجاد یک تجربه صوتی - تصویری آرام، مناسب بلندترین شب سال
بازنمایی میراث فولکلوریک اردبیل
تقویت هویت فرهنگی و زبان ترکی آذری
مشارکت نسل‌ها و ایجاد حس صمیمیت

ضرورت تولید برنامه

با توجه به گسترش رسانه‌های مدرن، بسیاری از آیین‌های سنتی کمتر روایت می‌شوند. شبکه سبلان نقش مهمی در حفظ میراث ناملموس منطقه دارد. چیلله گئجه سی فرصتی برای روایت دوباره عناصر زندگی فرهنگی آذربایجان و اردبیل است؛ از موسیقی آشیقی تا ناغیل‌لار، از رسوم خوراکی تا شعرخوانی و روایت برف‌های زمستانی از همین رو ضروری است با تولید و ساخت برنامه‌ای با ریتم مناسب در حال و هوای چیلله گئجه سی به تقویت هویت فرهنگی و

ایجاد یک تجربه متفاوت از برنامه‌های مناسبتی معمول با هدف معرفی آیین‌ها و سنت‌های اردبیل و آذربایجان به نسل امروز همت گماشت .

ساختار کلی

مدت زمان کل: ۴ ساعت

نحوه پخش: دو بخش ۲ ساعته / بین آنها ۳۰ دقیقه خبر پخش خواهد شد .

اما: ساختار، تصویر، موسیقی، روایت و لحن کاملاً یکپارچه است.

محورهای محتوایی برنامه:

روایت (ناغیل ، حیکایه ، و قصه های فولکلوریک)

موسیقی (آشیق + موغام؛ تلفیقی در هر دو بخش)

آیین‌های چیلله (در استودیو + گزارش‌های بیرونی)

شعرخوانی (غزل‌خوان + مجری)

گفت‌وگو با کارشناس فولکلور و مهمانان

مجریان و مهمانان

دو مجری

مجری اول: شاعرانه، آرام، روایت‌محور

مجری دوم: گفت‌وگو محور، مسئول ورود مهمان‌ها و کارشناسان

نقش‌های ثابت

ناغیل چی (قصه‌گو): روایت‌های آذربایجانی

کارشناس فولکلور: تحلیل آیین‌ها، داستان‌ها، نمادها

غزل‌خوان: اجرای زنده غزل‌های فارسی و ترکی (حافظ، فصولی، نسیمی، شهریار...)

موسیقی‌دانان: عاشیق + گروه موغام

طراحی دکور

فضای عمومی ترکیبی از عناصر سنتی و مدرن است. در مرکز استودیو محل مجریان با دو صندلی و کنار آن یک صندلی دیگر برای قصه‌گو و مهمانان و کارشناسان می‌باشد. سمت دیگر یک سکو با نورپردازی گرم برای آشیق و خواننده است که پیش زمینه و پس زمینه آن چراغ نفتی نمادین و اشیاء سنتی قدیمی گذاشته می‌شود. در جلوی صحنه یک کرسی با لحاف و جاجیم که روی آن انار، هندوانه، آجیل و ... دیده می‌شود. در فضا عمومی صحنه از المان‌های انار و آینه و شمع و ... استفاده شده است. یک گراند در ویدئووال از تصاویر و افکت‌هایی

انتزاعی و متحرک که از تاریکی آغازین چیلله گئجه سی آغاز و آرام آرام به سپیده گون تبدیل می شود . و همچنین در طول برنامه وبر اساس محتوای آی تم های استودیویی تصاویر انتزاعی از طرح های اسطوره ای ، انار ، برف ، نقوش قالی و ... پخش می شود .

آرم برنامه

آرم بر اساس تصویر یک کمان کشیده طراحی می شود؛
سایه دست قصه گو، کنار پارچه های آیینی و سفره سنتی ویژه چیلله با خطوط نور و برف . (گرافیکی)

اجزای محتوایی

ناغیل

قصه ها و حکایت های آذربایجان ، توسط یک قصه گو روایت خواهد شد که یاد آور پدربزرگ ها و مادربزرگ ها ، قصه هایی از افسانه های آذربایجان و دده قورقود روایت خواهد شد .

موسیقی

در هر دو بخش موسیقی آشنایی و موعام با هم حضور خواهند داشت ترکیبها:

عاشیق تکنونواز و روایت های مناسب این شب

آواز موعامی و ماهنی ها

شعرخوانی

غزل خوان به صورت زنده اجرا می کندمجری نیز گاهی بخشی از شعر را کامل می کند.شعرها: از حافظ (هر مهمانی بیاید ابتدا به رسم این شب تفالی به دیوان حافظ زده و این شعر توسط غزل خوان خوانده می شود و اشعاری از شاعران ترک زبان ، فضولی، نسیمی، نباتی ، شهریار و شاعران معاصر که در طول برنامه توسط غزل خوان خوانده خواهد شد .

گفت وگو با مهمان ها

کارشناس فولکلور

شاعر

موسیقی دان

پژوهشگر فرهنگ آذربایجان

هنرمندان

ورزشکاران

و ...

پخش پیامک و تلفن مخاطبین (با موضوع تاپ _ تاپماجا و مثل ها و ...)

بازی

بازی های محلی که توسط مجریان و مهمان ها در طول برنامه اجرا خواهد شد . بازی هایی
مثل گول ، گول ، بئش داش ، و ....

آیتم های خارج از استودیو

1. گزارش مردمی با موضوعات مختلف مناسب با حال و هوای چیلله گئجه سی
2. گزارش از پیرمردها و پیرزنان خوش صحبت روستایی و شهری در خصوص چیلله گئجه
سی و آداب پذیرایی از مهمان ها و روایت باورهای محلی چیلله ، خاطرات شب های
برفی و هر آنچه که مرتبط با این شب باشد .
3. موسیقی و تصویر
4. وله های گرافیکی و تصویری
5. در خواست از مردم برای ارسال فیلم کوتاه یا عکس از جمع خانوادگی و پخش آن در
فواصل برنامه

